

iTTA

LEZEN IN (V)MBO

ACTIEF AAN DE SLAG MET FORMATIEF HANDELEN

Presentatie 26-11-2020
Inge van Meelis
Inge.vanmeelis@itta.uva.nl
www.itta.uva.nl

1

www.itta.uva.nl

iTTA

HOE GEEF JE ZINvolle FEEDBACK OP LEZEN?

2

www.itta.uva.nl

iTTA

- Wat zijn de succescriteria en leerstappen bij leesvaardigheid eigenlijk?
- Hoe kom je er achter, waar een leerling precies op vast loopt?
- Hoe begeleid je die volgende stap bij het vergroten van leesvaardigheid?

3

www.itta.uva.nl

iTTA

- Praktijkonderzoeken mbo
- **Grip op leerpotentieel** 2017 - 2020
  - Toepassen formatieve technieken in mbo
- **Op maat naar 2F** 2019 - 2022
  - Ontwikkelen tekst-taakcombinaties die studenten verder brengen

4

www.itta.uva.nl

iTTA

PRAKTIJKONDERZOEK WAT IS NODIG?

- Inzicht in succescriteria: wanneer is het goed?
  - O.a. referentiekader en taakgebonden criteria
- Inzicht in de leerstappen van de vaardigheid
  - Deelvaardigheden, didactiek, stappenplannen
- Formatieve 'techniek' / werkvorm
  - Voorbeelden, vaardigheid docent
- Betekenisvolle taaltaken
  - hele taken, deeltaken, differentiëren
- Vormen van feedback en reflectie
  - op succescriteria (product) en
  - leesaanpak (proces)

Illustratie Martina Strusny©

5

www.itta.uva.nl

iTTA

GRIP OP LEERPOTENTIEEL

Kan de inzet van formatieve technieken de basisvaardigheden van mbo-studenten helpen verbeteren?

- NRO praktijkonderzoek
- Lezen, schrijven, rekenen
- Entree en mbo 2

6

www.itta.uva.nl

iTTA

CITATEN DOCENTEN GRIP OP LEERPOTENTIEEL

"Studenten ervaren feedback minder als een 'brij' van punten waar ze nog aan moeten werken. Het is meer iets van zichzelf en ze krijgen ook het gevoel dat het verbetert."

"De studenten zelf hebben veel meer inzicht gekregen waar zij staan; zelf heb ik hier ook een veel beter beeld van gekregen. Bovendien heb ik meer grip gekregen op wat studenten goed kunnen en waar zij zich goed bij voelen, zodat het makkelijker is om beslissingen te nemen over het vervolg."

7

iTTA

FORMATIEF HANDELEN VAN DOCENTEN WAT DOET DE DOCENT?

- Geeft zicht op het doel
  - ☆ Hele, betekenisvolle taak
  - ☆ Zicht op de succescriteria
- Zet actief aan de slag
  - ☆ Actieve taak, samenwerkend leren
  - ☆ Keuze / inbreng geven
- Helpt stap voor stap vooruit
  - ☆ Inzicht in het leerproces – *observaties delen, overzicht geven*
  - ☆ Feedback en verbeteren – *organiseert feedback, tips, herkansing*
- Opbrengst bespreken
  - ☆ Leerresultaat laten benoemen, verbinden met doel
  - ☆ Leerresultaat zichtbaar maken

8

iTTA

HOE? VOORBEELDEN VAN 'TECHNIKEN'

Geeft zicht op het doel

- Werken met voorbeeldteksten
- Werken met checklist
- Quiz-vormen, begintask

Zet actief aan de slag

- Samenwerken leren: placemat, experts
- Studenten bedenken de toets
- Peer-instructie
- Woordenschatopdrachten

Helpt stap voor stap vooruit

- Peer-feedback met criteria
- Feedback - Voor wie is deze tip?

Opbrengst bespreken

- Ticket out / exitticket / de kaart
- In de rij – Wat doe jij?

9

iTTA

OP MAAT NAAR 2F

‘Samen op expeditie’
Ontwikkelen tekst-taakcombinaties die
formatief handelen ondersteunen

10

iTTA

ONTWIKKELEN TEKST-TAKEN

- Passende en interessante teksten met een levensechte eindtaak
- Met deelopdrachten die de student helpen en inzicht geven in knelpunten
- Feedback op maat
- Gericht nieuwe taken kiezen om verder te komen richting 2F

11

iTTA

WELKE EINDTAAK?

1. Realistische taak
  - Waarom zou je in een 'echte' situatie deze tekst lezen, wat doe je dan met de informatie?
2. De taak levert een product op
  - Student moet een product maken, dus niet alleen vragen bij de tekst beantwoorden
  - Het product kan verbaal zijn, maar ook iets met foto's, een schema's, een checklist of filmpje maken, een praktische taak uitvoeren na het lezen van een handleiding of recept
3. Lezen en tekstbegrip is nodig voor de taak
  - Wordt de student voldoende uitgedaagd tekstbegrip laten zien?
  - Nieuwe informatie en woorden begrijpen en gebruiken in de taak
  - Verbanden binnen de tekst begrijpen en dat laten zien in de taak

12

DEELTAKEN

Deeltaken zijn bedoeld om student en docent handvatten te geven voor het bijsturen van het leesproces

- Maken voortgang zichtbaar op tussendoelen, leerstappen
- Helpen barrières overwinnen
  - Voorwaardelijke kennis, deelvaardigheid, strategieën inzetten
  - Misconcepties, inefficiënte strategieën opsporen

Het volgen van resultaten op de deeltaken geeft inzicht in welke deelvaardigheden studenten wel / niet inzetten en bij welk type teksten en taken zij dit al succesvol doen.

13

WAT IS NODIG EN BRUIKBAAR IN VO?

- Inzicht in succescriteria: wanneer is het goed?
  - O.a. referentiekader en taakgebonden criteria
- Inzicht in de leerstappen van de vaardigheid
  - Deelvaardigheden, didactiek, stappenplannen
- Formatieve 'techniek' / werkvorm
  - Voorbeelden, vaardigheid docent
- Betekenisvolle taaltaken
  - hele taken, deeltaken, differentiëren
- Feedback en reflectie
  - op succescriteria (product) en
  - leesaanpak (proces)

14

MEER INFORMATIE

e-mail: Inge.vanmeelis@ittta.uva.nl

- www.ittta.uva.nl
- [Lezen in VO](#)
- [Formatief](#)
- [O jee, een NT2-leerling in de klas](#)

15